

ПРЕССЪОБЩЕНИЕ

23 юли 2014 г.

12:00 ч.

ПАРИЧНИ, ДЕПОЗИТНИ И КРЕДИТНИ ПОКАЗАТЕЛИ¹

Юни 2014 г.

През юни 2014 г. годишният прираст на *широките пари* (паричния агрегат $M3^2$) е 7.4% при 8.7% през май 2014 година. В края на юни т. г. те са 67.671 млрд. лв. (85.4% от БВП³) при 68.218 млрд. лв. към май 2014 г. (86.1% от БВП). Най-бързоликвидният им компонент – паричният агрегат $M1^4$, се увеличава през юни т. г. с 16.4% на годишна база (13.3% годишен ръст през май 2014 година).

Графика 1

В края на юни т. г. депозитите⁵ на неправителствения сектор⁶ са 56.983 млрд. лв. (71.9% от БВП), като годишният им темп на прираст е 7.2% (9.3% годишен ръст през май 2014 година). Депозитите на *Нефинансови предприятия* са 15.040 млрд. лв. (19% от БВП) в края на юни 2014 година. В сравнение със същия месец на 2013 г. те нарастват със 7.5% (8.7% годишен ръст през май 2014 година). Депозитите на *финансовите предприятия* се понижават с 5.9% на годишна база през юни 2014 година (0.8% годишно понижение през май 2014 г.) и в края

¹ Предварителни данни. Пълният комплект от таблици за паричната статистика, както и методологическите бележки, се намират на интернет страницата на БНБ в раздел *Статистика/ Парична и лихвена статистика/ Парична статистика/ Парична статистика*. Извършени са ревизии за периода март 2014 г. – май 2014 г., които са означени с буква "P" в съответните таблици.

² Паричният агрегат $M3$ включва паричен агрегат $M1$, депозити с договорен матурирет до 2 г., депозити, договорени за ползване след предизвестие до 3 месеца, и търгуеми инструменти (издадени дялови ценни книжа до 2 години, акции/дялове на фондовете на паричния пазар и репо-сделки).

³ При БВП за 2014 г. в размер на 79.205 млрд. лв. (прогнозни данни на БНБ).

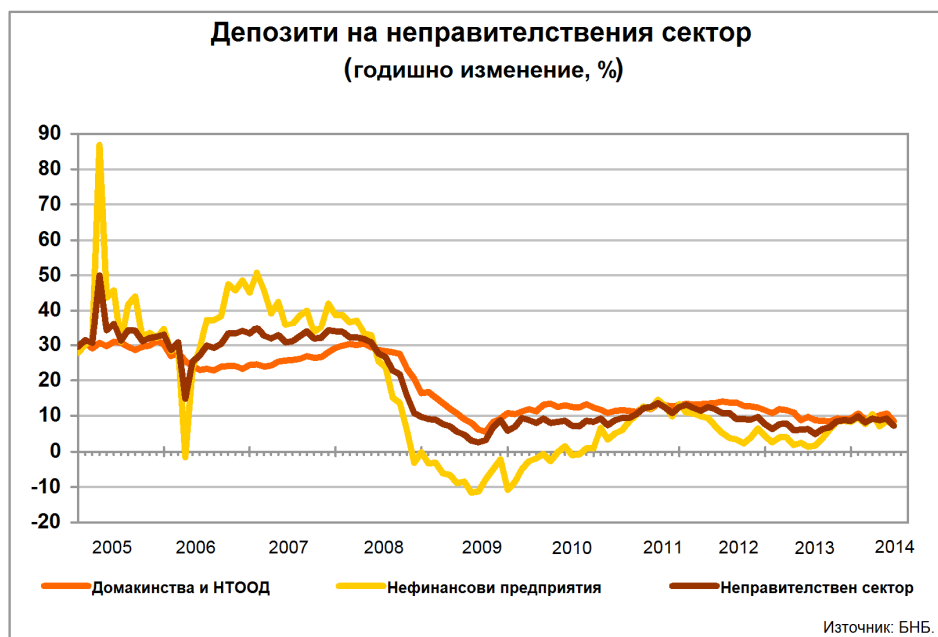
⁴ Паричният агрегат $M1$ включва най-бързоликвидните инструменти, използвани за разплащане (пари извън *Парично-финансови институции* и *овърнайт-депозити* в левове и чуждестранна валута).

⁵ В *Други парично-финансови институции* (кредитните институции и фондовете на паричния пазар). В съответствие с изискванията за статистическа отчетност на ЕЦБ в тях се включват и кредити основно под формата на подчинен срочен дълг.

⁶ Неправителственият сектор обхваща сектор *Нефинансови предприятия*, финансови предприятия (сектори *Други финансови посредници*, с изключение на *застрахователни дружества* и *пенсионни фондове*, *Финансови предприятия*, *ангажирани със спомагателни финансови дейности*, и *Застрахователни дружества и пенсионни фондове*) и сектор *Домакинства и НТООД (Нетърговски организации, обслужващи домакинствата)*.

на месеца достигат 3.359 млрд. лв. (4.2% от БВП). Депозитите на *Домакинства и НТООД* са 38.584 млрд. лв. (48.7% от БВП) в края на юни 2014 година. Те нарастват с 8.5% спрямо същия месец на 2013 г. (10.6% годишен ръст през май 2014 година).

Графика 2

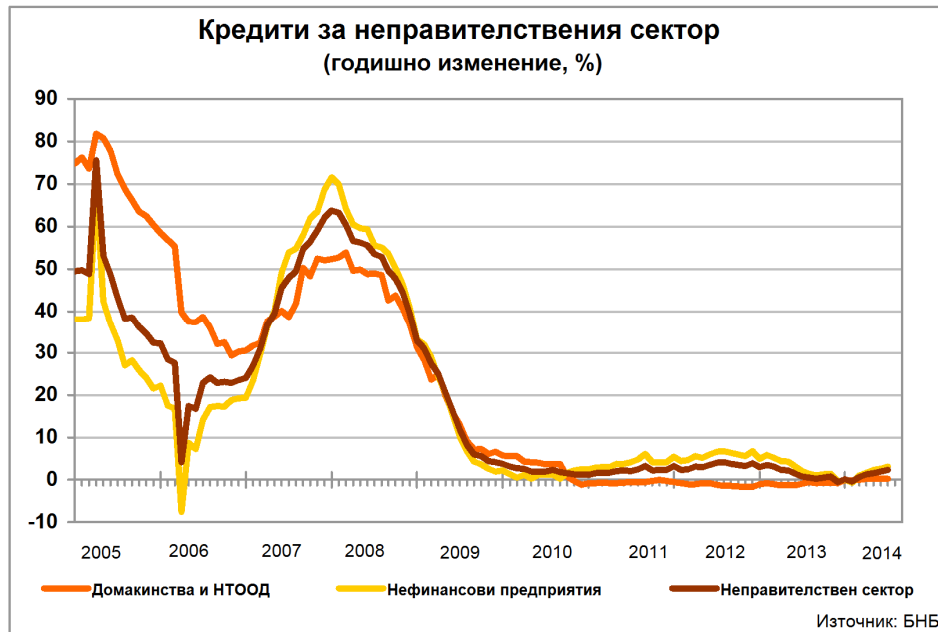
Нетните вътрешни активи са 56.947 млрд. лв. в края на юни 2014 година. Те се увеличават с 5.8% спрямо същия месец на 2013 г. (5.9% годишен ръст през май 2014 година). В края на месеца основният им компонент – *вътрешният кредит*, възлиза на 58.583 млрд. лв. и нараства спрямо юни 2013 г. с 6.2% (6% годишен ръст през май 2014 година). На годишна база вземанията от неправителствения сектор⁷ нарастват с 2.4%, достигайки 56.750 млрд. лв. (2.2% годишно увеличение през май 2014 година).

В края на юни 2014 г. кредитите за неправителствения сектор са 55.707 млрд. лв. (70.3% от БВП) при 55.503 млрд. лв. към май 2014 г. (70.1% от БВП). През юни 2014 г. те нарастват на годишна база с 2.3% (2% годишно увеличение през май 2014 година). Изменението в размера на кредитите за неправителствения сектор е повлияно от нетните покупки на кредити от *Други парично-финансови институции (Други ПФИ)*, чиито обем за последните дванадесет месеца е 214.8 млн. лева. На годишна база продадените кредити от *Други ПФИ* са 203.7 млн. лв. (в т. ч. 0.8 млн. лв. през юни 2014 година), а обратно изкупените кредити – 418.5 млн. лв. (в т. ч. 1.7 млн. лв. през юни 2014 година).

Кредитите за *Нефинансови предприятия* нарастват с 3.1% на годишна база през юни т. г. (2.6% годишно увеличение през май 2014 година) и в края на месеца достигат 36.001 млрд. лв. (45.5% от БВП). Кредитите за *Домакинства и НТООД* са 18.639 млрд. лв. (23.5% от БВП) в края на юни 2014 година. Спрямо същия месец на 2013 г. те нарастват с 0.3% (0.3% годишно увеличение през май 2014 година). В края на отчетния месец *жилищните кредити* са 8.891 млрд. лв. и нарастват на годишна база с 0.4% (0.3% годишно увеличение през май 2014 година). *Потребителските кредити* възлизат на 7.352 млрд. лв. и са с 0.9% повече спрямо юни 2013 г. (0.9% годишно повишение през май 2014 година). На годишна база *другите кредити* намаляват с 6.3% (5% годишно понижение през май 2014 г.), като достигат 828.5 млн. лева.

Кредитите, предоставени на финансови предприятия, са 1.067 млрд. лв. (1.3% от БВП) в края на юни 2014 година. В сравнение с юни 2013 г. те нарастват с 13.6% (10% годишен ръст през май 2014 година).

⁷ Вземанията от неправителствения сектор по инструменти включват кредити, репо-сделки, ценни книжа, различни от акции, и акции и други капиталови инструменти.

В съответствие с изискванията за статистическа отчетност на ЕЦБ⁸ БНБ събира информация за всички балансови показатели на ПФИ, включително информация за кредитите, които са реструктурирани или са с нарушено обслужване с просрочие над 90 дни. Предоставяната от банките информация за тези кредити е агрегирана поради това, че за целите на паричната и на лихвената статистика не се събират детайлни данни за експозициите по срокове на просрочие. В съответствие с международната практика отчитането за паричната статистика се различава от това за надзорни цели, включително при отчитането на кредитите, които са реструктурирани или са с нарушено обслужване.

Поради това агрегираните данни за реструктурираните и с нарушено обслужване с просрочие над 90 дни кредити не показват нито общо кредитите с нарушено обслужване, нито дела на тези с нарушено обслужване с просрочие над 90 дни. Източник на информация за кредитите с нарушено обслужване са надзорните данни на БНБ. Съгласно данните, публикувани на 30 април 2014 г. в прессъобщението *Състояние на банковата система към края на март 2014 година*, коефициентът на *нетните кредити с просрочие над 90 дни* е 9.94%. Там е посочено, че размерът на нетните кредити с просрочие над 90 дни се изчислява, като от брутната им стойност се приспадат вече направените разходи за обезценка.

Нетните чуждестранни активи са 28.114 млрд. лв. в края на отчетния месец при 28.665 млрд. лв. в края на май 2014 година. На годишна база те нарастват с 8.3% при ръст от 9.4% през май 2014 година. През юни т. г. *чуждестранните активи* се увеличават с 2.2% (2.9% годишен ръст през май 2014 г.), като достигат 41.303 млрд. лева. *Чуждестранните пасиви* са 13.189 млрд. лв. и на годишна база намаляват с 8.6% (9% годишно понижение през май 2014 година).

⁸ Регламент (ЕО) №2423/2001 на Европейската централна банка от 22 ноември 2001 г. относно консолидирания баланс на сектор "Парично-финансови институции" (ЕЦБ/2001/13) и Регламент (ЕО) №63/2002 на Европейската централна банка от 20 декември 2001 г. относно статистика за лихвените проценти, прилагани от парично-финансовите институции по депозити и кредити на домакинства и нефинансови предприятия (ЕЦБ/2001/18).

Парични, депозитни и кредитни показатели¹

(годишен темп на прираст, %)

	2011	2012	2013	Май 2014	Юни 2014	
					Салдо (млн. лева)	Годишен темп на прираст (%)
Компоненти на М3						
ПАРИ М3 (=1+2+3)	12.2	8.4	8.9	8.7	67,671	7.4
1) ПАРИ М1 (=1.1.+1.2.)	14.4	9.5	17.5	13.3	28,977	16.4
1.1. Пари извън ПФИ	5.9	9.1	6.8	9.8	9,303	12.5
1.2. Овърнайт депозити	20.0	9.7	23.8	15.1	19,674	18.4
2) М2 - М1 (Квазипари = 2.1.+2.2.)	10.8	7.9	4.0	5.7	38,620	1.5
2.1. Депозити с договорен матуритет до 2 г.	9.2	5.0	-8.5	-3.8	27,007	-7.5
2.2. Депозити, договорени за ползване след предизвестие до 3 месеца	20.8	24.1	63.6	38.7	11,613	31.0
3) М3 - М2(=3.1.)	64.4	-4.7	-35.4	108.0	74	64.6
3.1. Търгуеми инструменти (издадени дългови ЦК до 2 години + акции/дялове на ФПП + репо-сделки)	64.4	-4.7	-35.4	108.0	74	64.6
Източници на М3						
1) НЕТНИ ЧУЖДЕСТРАННИ АКТИВИ (=1.1.-1.2.)	23.4	20.1	12.0	9.4	28,114	8.3
1.1. Чуждестранни активи	5.5	15.0	3.4	2.9	41,303	2.2
1.2. Чуждестранни пасиви	-13.3	7.2	-11.0	-9.0	13,189	-8.6
2) НЕТНИ ВЪТРЕШНИ АКТИВИ (=2.1.+2.2.)	6.7	2.6	3.6	5.9	56,947	5.8
2.1. ВЪТРЕШЕН КРЕДИТ (=2.1.1.+2.1.2.)	7.4	2.5	3.6	6.0	58,583	6.2
2.1.1. Вземания от сектор <i>Държавно управление</i> ²	76.2	-26.1	269.6	587.7	1,833	844.0
2.1.2. Вземания от неправителствения сектор ³	3.8	2.8	0.3	2.2	56,750	2.4
2.2. ДРУГИ ПОЗИЦИИ⁴	-50.7	2.3	-5.9	-12.2	-1,636	-23.2
Депозити⁵ и кредити на неправителствения сектор						
Сектор	2011	2012	2013	Май 2014	Юни 2014	
					Салдо (млн. лева)	Годишен темп на прираст (%)
ДЕПОЗИТИ⁵ (=1+2+3)	12.6	7.6	8.7	9.3	56,983	7.2
1) Нефинансови предприятия	13.4	4.3	8.3	8.7	15,040	7.5
2) Финансови предприятия	7.5	-12.9	4.9	-0.8	3,359	-5.9
3) Домакинства и НТООД	13.0	11.7	9.3	10.6	38,584	8.5
КРЕДИТИ (=1+2+3)	3.2	3.0	0.2	2.0	55,707	2.3
1) Нефинансови предприятия	5.4	5.0	0.1	2.6	36,001	3.1
2) Финансови предприятия⁶	2.4	9.8	10.0	10.0	1,067	13.6
3) Домакинства и НТООД (=3.1.+3.2.+3.3.+3.4.)	-0.4	-1.0	-0.2	0.3	18,639	0.3
3.1. Овърдрафт	-9.5	-4.2	-1.4	0.6	1,567	0.8
3.2. Жилищни кредити	1.9	0.8	-1.2	0.3	8,891	0.4
3.3. Потребителски кредити	-1.5	-2.3	2.2	0.9	7,352	0.9
3.4. Други кредити	4.3	-1.5	-6.0	-5.0	829	-6.3

Данните са към края на отчетния период и не са сезонно изгладени. Съгласно изискванията на Регламент (ЕС) № 2423/2001 на ЕЦБ от 22 ноември 2001 г. относно консолидиран баланс на сектор *Парично-финансови институции* (ЕСВ/2001/13) начислените лихви не са включени в инструментите (депозити, кредити, ценни книжа, различни от акции, и др.) и балансите на банките не са консолидирани с тези на клоновете им в чужбина.

¹ Данните са предварителни. Извършени са ревизии за периода март 2014 г. – май 2014 г., които са означени с буква "Р" в съответните таблици.

² Вземанията от сектор *Държавно управление* включват нетните вземания от *Централно държавно управление* и вземанията от *Местно държавно управление* и *Социалноосигурителните фондове*. Отрицателните стойности показват превишение на задълженията спрямо вземанията на *Парично-финансовите институции* към сектор *Държавно управление*.

³ Вземанията от неправителствения сектор включват вземанията от сектор *Нефинансови предприятия*, финансови предприятия (сектори *Други финансови посредници*, с изключение на *застрахователни дружества* и *пенсионни фондове*, *Финансови предприятия*, *ангажирани със спомагателни финансови дейности*, и *Застрахователни дружества и пенсионни фондове*), както и вземанията от сектор *Домакинства и НТООД* (*Нетърговски организации, обслужващи домакинствата*).

⁴ Включва следните позиции: *Други активи и пасиви* (нето), *Дълготрайни активи* и *Отношения между Парично-финансови институции* (нето).

⁵ В *Други парично-финансови институции* (кредитните институции и фондовете на паричния пазар). В съответствие с изискванията за статистическа отчетност на ЕЦБ в тях се включват и кредити основно под формата на подчинен срочен дълг.

⁶ Включват се предоставени кредити и маржин депозити.

Парични показатели¹

(Принос на компонентите им към годишния прираст, %)

	2011	2012	2013	Май 2014	Юни 2014
Компоненти на М3					
ПАРИ М3 (=1+2+3)	12.2	8.4	8.9	8.7	7.4
1) ПАРИ М1 (=1.1.+1.2.)	5.2	3.5	6.5	5.2	6.5
1.1. Пари извън ПФИ	0.9	1.2	0.9	1.3	1.6
1.2. Овърнйт депозити	4.3	2.3	5.6	3.9	4.8
2) М2 - М1 (Квазипари = 2.1.+2.2.)	6.9	5.0	2.5	3.5	0.9
2.1. Депозити с договорен матуритет до 2 г.	5.1	2.7	-4.4	-1.8	-3.5
2.2. Депозити, договорени за ползване след предизвестие до 3 месеца	1.8	2.3	6.9	5.3	4.4
3) М3 - М2(=3.1.)	0.1	0.0	-0.1	0.1	0.0
3.1. Търгуеми инструменти (издадени дългови ЦК до 2 години + акции/дялове на ФПП + репо-сделки)	0.1	0.0	-0.1	0.1	0.0
Основни източници на М3					
1) НЕТНИ ЧУЖДЕСТРАННИ АКТИВИ (=1.1.-1.2.)	23.4	20.1	12.0	9.4	8.3
1.1. Чуждестранни активи	10.7	25.0	5.4	4.4	3.5
1.2. Чуждестранни пасиви	-12.7	4.8	-6.6	-5.0	-4.8
2) ВЪТРЕШЕН КРЕДИТ (=2.1.+2.2.)	7.4	2.5	3.6	6.0	6.2
2.1. Вземания от сектор <i>Държавно управление</i> ²	3.4	-0.3	3.3	3.8	3.8
2.2. Вземания от неправителствения сектор ³	4.0	2.8	0.3	2.2	2.5
в т.ч. Кредити (=а+б+в)	3.3	2.9	0.2	2.0	2.3
а) Нефинансови предприятия	3.4	3.1	0.0	1.7	1.9
б) Финансови предприятия ⁴	0.0	0.2	0.2	0.2	0.2
в) Домакинства и НТООД	-0.2	-0.3	-0.1	0.1	0.1

Данните са към края на отчетния период и не са сезонно изгладени. Съгласно изискванията на Регламент (ЕС) № 2423/2001 на ЕЦБ от 22 ноември 2001 г. относно консолидирания баланс на сектор *Парично-финансови институции* (ЕСВ/2001/13) начислените лихви не са включени в инструментите (депозити, кредити, ценни книжа, различни от акции, и др.) и балансите на банките не са консолидирани с тези на клоновете им в чужбина.

¹ Данните са предварителни. Извършени са ревизии за периода март 2014 г. – май 2014 г., които са означени с буква "Р" в съответните таблици.

² Вземанията от сектор *Държавно управление* включват нетните вземания от *Централно държавно управление* и вземанията от *Местно държавно управление* и *Социалноосигурителните фондове*.

³ Вземанията от неправителствения сектор включват вземанията от сектор *Нефинансови предприятия*, финансови предприятия (сектори *Други финансови посредници*, с изключение на *застрахователни дружества* и *пенсионни фондове*, *Финансови предприятия*, *ангажирани със спомагателни финансови дейности*, и *Застрахователни дружества* и *пенсионни фондове*), както и вземанията от сектор *Домакинства и НТООД* (*Нетърговски организации, обслужващи домакинствата*).

⁴ Включват се предоставени кредити и маржин депозити.